

Profilaktyka społeczna XXI wieku na przykładzie streetworkingu i partyworkingu – ujęcie suicydologiczne

Marlena Stradomska | Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
<https://orcid.org/0000-0002-2294-856X>

Streszczenie

Słowa kluczowe:
partyworking,
profilaktyka,
suicydologia, środki
psychoaktywne,
zagrożenia

Niniejszy artykuł stanowi konkluzję rozważań związanych z profilaktyką suicydalną w XXI wieku. Można wyróżnić wiele aspektów, które umożliwiają redukcję zjawisk niekorzystnych dla zdrowia i życia jednostki. Coraz częściej organizowane są akcje profilaktyczne, kampanie społeczne czy wydarzenia kulturalne mające na celu redukcję zachowań ryzykownych. Społeczeństwo jest w wielu przypadkach nieświadome różnych sytuacji i relacji, w które się angażuje. W związku z tym istnieje potrzeba uświadamiania ludzi w kwestii zagrożeń, takich jak: używanie substancji psychoaktywnych czy włączanie się w zachowania ryzykowne. Formy działań partyworkerskich są dość nietypowe ze względu na oddziaływanie w specyficznych miejscach, np. klubach, pubach, dyskotekach itp. Generalnie są to miejsca niesprzyjające pracy osób związanych z pomocą psychologiczną, terapeutyczną czy działalnością profilaktyczną. Zachowania ryzykowne bardzo często związane są z autodestrukcją, w szczególności zachodzą pod wpływem środków psychoaktywnych. Nieświadomi, pozbawieni kontroli ludzie często próbują odebrać sobie życie w sposób samobójczy. Profilaktyka, działania naprawcze i edukacja w tym zakresie są niezbędnymi elementami, które mogą uratować wiele osób. Celem pracy będzie analiza zagrożeń w pracy partyworkerów i streetworkerów. W porozumieniu z Polskim Towarzystwem Suicydologicznym przeprowadzono wywiady ustrukturyzowane (n = 50) z przedstawicielami zawodów społecznych. Niniejsza praca ma zatem charakter teoretyczno-praktyczny.

XXI century social prevention on the example of streetworking and partyworking – suicidological approach (Summary)

Keywords:
partyworking,
prevention,
suicidology,
psychoactive drugs,
threats

This article is the conclusion of considerations related to suicidal prevention in the 21st century. Many possibilities can be distinguished that enable reduction of phenomena that are detrimental to the health and life of an individual. Preventive campaigns, social campaigns or cultural events aimed at reducing risk behaviors are organized more and more often. Society is in many cases unaware of the various situations and relationships in which they are involved. Therefore,

a matter related to raising people's awareness of threats such as: using psychoactive substances or engaging in risky behaviors is needed. The forms of partisan activities are quite unusual due to the impact in specific places such as clubs, pubs, discos, etc. Generally, these are places unfavorable for the work of people involved in psychological or therapeutic help or preventive activities. Risky behaviors are very often associated with self-destruction, in particular under the influence of psychoactive substances. Unaware, people without control often try to take their lives in a suicidal manner. Prevention, corrective actions and education in this area is an indispensable element that can save many people from danger. The aim of the work will be to analyze the risks of work of partisans and street workers. Structured interviews (n = 50) with representatives of social professions were conducted in consultation with the Polish Suicidological Society. Therefore, the work has a theoretical and practical dimension.

Wstęp

Niekiedy praca specjalistów zajmujących się profilaktyką może różnić się metodami, formami działań, a także miejscem, w którym odbywa się interwencja. Działalność partyworkerów i streetworkerów niewątpliwie będzie różniła się od tradycyjnych sposobów pomocy (Stowarzyszenie Program Stacja 1, online)¹. Realizacja zadań prowadzonych w ten sposób rozwija możliwości pozyskiwania nowych doświadczeń, np. dla pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych itd. W Internecie można znaleźć wiele informacji na temat partyworkingu i streetworkingu, chociaż w Polsce znane są bardziej standardowe formy pomocy (psychoterapia, terapia grupowa, terapia uzależnień, grupa wsparcia) (Fundacja Edukacji Dla Bezpieczeństwa, <http://www.fedb.pl/projekty/new-page-2/>; PROFNET, <https://www.profnet.org.pl/profilaktyka-student-i-urzednicy/>, Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii, www.kbpn.gov.pl i inne). Różnego rodzaju kampanie promujące zdrowie psychiczne są niezbędne dla przedstawicieli różnych środowisk. W ramach projektów profilaktycznych przeszkoleni są wolontariusze, stażyści, którzy są doskonale przygotowani do interwencji i pomocy innym w różnych miejscach (Zielińska 2014: 69–73).

Promocja akcji profilaktycznych

Nieskomplikowane słownictwo może ułatwić właściwe zrozumienie przesłania akcji. Specjalistyczny przekaz będzie trafił jedynie do konkretnej grupy odbiorców, a najważniejsze jest to, aby jak najwięcej z nich dowiedziało się o konkretnym działaniu. Przekaz powinien informować, a nie wzbudzać zaniepokojenie odbiorców. Członkowie Stowarzyszenia Program Stacja, realizując cele statutowe swojej organizacji, starają się docierać do odbiorców w ich środowisku – na ulicach, podwórkach, w klubach czy

¹ Partyworking polega na działaniach edukacyjno-profilaktycznych realizowanych w klubach, dyskotekach, pubach czy w miejscach organizowania masowych imprez rozrywkowych. Celem partyworkingu jest docieranie do bawiących się ludzi, w tym podejmujących ryzykowne zachowania (np. ryzykowne zachowania seksualne czy używanie substancji psychoaktywnych), udzielanie informacji na temat możliwych zagrożeń oraz promowanie zasad bezpieczniejszej zabawy.

na czatach internetowych. Przekazują wiedzę m.in. na temat tego, jak dbać o zdrowie czy spędzać wolny czas w sposób konstruktywny. Ponadto specjaliści pomagają znaleźć rozwiązanie w trudnych sytuacjach życiowych, wykorzystując konsultacje psychologiczne czy interwencje kryzysowe. Warto dodać, że stowarzyszenie ma wieloletnie doświadczenie w pracy metodami *outreach*, a jego członkowie notorycznie poszukują nowych i skutecznych sposobów nawiązania kontaktu i współpracy, w szczególności z młodymi ludźmi (Stowarzyszenie Program Stacja 2, online).

Treść komunikatów przesyłanych do mediów zostaje dopasowana do specyfiki danego środka przekazu, wynikającej z formuły wydawniczej oraz poziomu percepcji odbiorców. Komunikaty przeznaczone do opublikowania w tabloidach i portalach internetowych są krótsze od wysyłanych do tytułów ogólnoinformacyjnych. Najistotniejsza część przekazu zostanie zawarta w leadach² (Marketing B2B 2012). W przypadku działań profilaktycznych to głównie dopasowanie oferty do odbiorcy. Istotna może być ewolucja kwestii związanych z marketingiem, który w obecnych czasach jest podstawą do tego, aby w sposób skuteczny znajdować grupę odbiorców. Russel oraz Lane (2000) w swojej książce proponują podział historii marketingu na trzy etapy:

- era przedmarketingowa – prehistoria–XVIII wiek. Polegała na prymitywnych formach komunikacji między kupcami a nabywcami danego towaru;
- era informacji masowej, masowego przekazu – XVIII–początek XX wieku. Sprzedający coraz częściej docierają do grup osób zainteresowanych danym produktem. Skuteczność związana była z wynalazkami (druk, telewizja);
- era badań – początek XX wieku i trwa do chwili obecnej. W marketingu pomaga technologia, nowoczesne techniki przekazu informacji.

Dodatkowo wiek XX przyniósł ważną zmianę – u reklamodawców powstało poczucie odpowiedzialności społecznej (Russel, Lane 2000: 5). Ma to duże znaczenie, gdyż Internet można wykorzystywać na wiele sposobów. Wartościowe jest jednak, aby przekaz mógł zmienić funkcjonowanie i pogląd na świat odbiorców, w szczególności w sytuacji trudnej. Najprościej wyróżnić środki reklamy (strony internetowe, prezentacje czy pocztę elektroniczną), które służą do tego, aby bezpośrednio kontaktować się z odbiorcą. Natomiast do nośników reklamy należą banery reklamowe, przyciski, pola tekstowe, mailing, które pozwalają na odnalezienie przez klienta strony internetowej poprzez wykorzystanie np. słów kluczowych. Podział dotyczący wykorzystania Internetu zawarto w tabeli 1.

² To zestaw informacji dotyczących firmy, osoby oraz sytuacji biznesowej, które wskazują, że w firmie spełniającej warunki grupy docelowej istnieją sprzyjające warunki do rozpoczęcia sprzedaży.

Tabela 1. Wykorzystanie Internetu (środki i nośniki reklamy)

Wykorzystanie Internetu	
Środki reklamy	Nośniki reklamy
<ul style="list-style-type: none"> • własne strony WWW • prezentacje na portalach internetowych i stronach obcych • poczta elektroniczna 	<ul style="list-style-type: none"> • banery reklamowe • przyciski reklamowe • pola tekstowe • linki • słowa kluczowe w wyszukiwarkach • tapety reklamowe • okna reklamowe • reklamy pełnoekranowe • mailing

Źródło: (Nowacki 2005: 86–88).

Działalność streetworkerów inspiruje przedstawicieli wielu branż do prowadzenia badań w wymienionym aspekcie. Niestety, wiedza na temat tego sposobu funkcjonowania w dalszym ciągu budzi wiele zastrzeżeń. Świadczyć może o tym także znikoma ilość publikacji w naszym kraju. W 2012 roku przeprowadzono badania na temat kondycji streetworkingu w Polsce, których wyniki zostały zawarte w *Podręczniku Streetworkera Bezdomności* (Dębski, Michalska 2012). Objęto nimi 605 instytucji/organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie 500 gmin w Polsce. Ponad 2/3 badanych było ulokowanych na terenie gmin miejskich (64,9%), natomiast 26,8% na terenie gmin miejsko-wiejskich, a tylko 3,8% w gminach wiejskich. Z przeprowadzonych badań wynika, że jedynie 27 (4,5%) podmiotów stosuje streetworking. Około 11,2% instytucji/organizacji opowiedziało się za kontynuowaniem lub rozpoczęciem tej formy pracy – jednakże to forma deklaratywna odpowiedzi (Szluz 2014: 110–111). Znaczna większość badanych podmiotów nie planowała w ciągu najbliższych dwóch lat realizować własnych działań tą metodą (52,1% „raczej nie” i 35% „zdecydowanie nie”). Reasumując, najczęściej zainteresowanymi podmiotami są te, które ulokowane są w aglomeracjach miejskich, co związane jest z realnym zapotrzebowaniem (więcej osób bezdomnych, dostępność klubów, pubów, koncertów, wydarzeń itd.) (Dębski, Michalska 2012: 30–35). W 2019 roku Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii wydało książkę przygotowaną przez Towarzystwo Nowa Kuźnia w Lublinie na temat partyworkingu. Publikacja stanowi źródło wiedzy organizacyjnej, psychologicznej oraz logistycznej związanej z funkcjonowaniem partyworkerów w miejscu interwencji³.

³ Podręcznik *Partyworking. Wybrane zagadnienia. Teoria i praktyka*, autorstwa Justyny Rynkiewicz, Anny Siudem, Ireneusza Siudema, Joanny Siudem i Marleny Stradomskiej, został opracowany z inicjatywy Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w ramach realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 i współfinansowany ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych.

Diagnoza bezpieczeństwa a praca partyworkerów

W XXI wieku ważnym aspektem jest skuteczność. W związku z tym profilaktyka społeczna jest przeprowadzana w różnych miejscach, które niekoniecznie kojarzą się społeczeństwu z aspektem pomagania. Na imprezach, w klubach w szczególności młody człowiek narażony jest na oddziaływanie wielu czynników, które mogą zagrażać zdrowiu i życiu. Partyworker czy streetworker to specjaliści, którzy posiadają wiedzę i umiejętności do tego, aby przekazać istotne informacje, pomóc lub dostarczyć środki, które pozwolą na zabezpieczenie się przed działaniem szkodliwych substancji. W związku z powyższym konieczne jest wcześniejsze przeszkolenie osób pracujących tymi metodami, w jaki sposób mogą reagować na potencjalne niebezpieczeństwa. Profesjonalista zajmujący się tzw. profilaktyką *outdoor* powinien charakteryzować się tym, że potrafi pracować w niesprzyjających warunkach. Praca w klubach, pubach czy na ulicy nie sprzyja spokojnej, typowej rozmowie np. psychologa z osobą potrzebującą. Jednak w określonych sytuacjach to jedyna możliwość, która pozwala na realny kontakt z osobami, którym informacja czy pomoc może uratować zdrowie czy życie.

Tabela 2. Środki bezpieczeństwa w partyworkingu i streetworkingu

Aspekt bezpieczeństwa	Charakterystyka środków bezpieczeństwa
Organizacyjny	Kontrola i sprawdzenie, czy sposób funkcjonowania imprezy nie sprzyja powstawaniu zagrożeń, np. przez pojawianie się kolejek czy niebezpiecznych skupisk ludzi. Konieczne jest sprawdzenie, ile osób będzie na takiej imprezie, gdzie znajduje się wydarzenie oraz jakie są możliwe bariery związane z prawidłowym funkcjonowaniem na wydarzeniu.
Architektoniczny	Obecność niebezpiecznych miejsc w klubie, takich jak strome schody, stopnie w niespodziewanych miejscach, niskie sufity czy wystające elementy, a także możliwość dostania się przez uczestników imprezy w nieodpowiednie miejsca (składziki z chemią, pomieszczenia tylko dla obsługi, wyjście na dach). Warto zadbać, aby w sposób prawidłowy oznaczone były drzwi, wyjścia ewakuacyjne czy inne informacje.
Medyczny	Posiadanie przez obsługę odpowiednich umiejętności i środków do udzielenia pierwszej pomocy oraz świadomość, kiedy należy wezwać pogotowie. Zwrócenie uwagi, czy w razie potrzeby w pobliżu jest karetka lub inne służby, które mogą pomóc w razie ewentualnego wypadku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów z partyworkerami.

Ważne jest to, aby partyworkerzy z czasem stawali się partnerami klubu i mieli realny wpływ na jego funkcjonowanie w zakresie bezpieczeństwa. Można osiągnąć to poprzez budowanie zaufania między władzami i obsługą lokalu a wspierającymi ich osobami. W ramach zwiększania poziomu bezpieczeństwa na imprezach przeprowadzane są szkolenia dla osób pracujących w trakcie wydarzeń (barmanów, ochroniarzy, hostess, didżejów itp.). W trakcie takich spotkań przekazują oni wiedzę i umiejętności konieczne dla zachowania bezpieczeństwa uczestników zabawy. Niezbędna jest wiedza na temat skutków przyjmowania konkretnych substancji psychoaktywnych dla wyglądu

i zachowania użytkownika, umiejętności udzielenia pierwszej pomocy, rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki rozprowadzania nielegalnych substancji w klubie czy działania w przypadku podejrzenia o to, że ktoś został odurzony wbrew swojej woli. Obsługa powinna mieć poczucie, że jest w stanie zareagować na niebezpieczne sytuacje, do jakich może dojść w trakcie zabawy.

Monitoring i ewaluacja

Niepokojące jest to, że w XXI wieku znikoma część instytucji zdolna jest do zaangażowania się w inicjatywy profilaktyczne. Monitoring i ewaluacja są najbardziej znaczącym elementem, które są związane nie tylko z działaniami partyworkerskimi czy streetworkerskimi, ale ogólnym spektrum funkcjonowania, zarówno jednostki, jak i społeczeństwa. W związku z tym praca streetworkerów jest i powinna być w sposób zaplanowany i cyklicznie monitorowana. Sposoby monitoringu tego typu pracy zaprezentowano w tabeli 3.

Tabela 3. Sposób monitorowania pracy partyworkerskiej

Lp.	Sposób monitorowania
1.	analiza i nadzór dokumentów
2.	analiza i nadzór czasu pracy i innych elementów pracy
3.	bieżące spotkania robocze poświęcone partyworkingowi
4.	spotkania zespołu partyworkerów
5.	grupy fokusowe poświęcone wybranym elementom partyworkingu
6.	obserwacja i uczestniczenie w pracy partyworkerów
7.	wywiady z osobami, które współpracują z partyworkerami
8.	bieżąca wymiana informacji, spotkania i wywiady z przedstawicielami organizacji współpracujących z partyworkerami.
9.	inne metody

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnej literatury i wywiadów ustrukturyzowanych.

Według Agnieszki Meller i Ewy Szczypior monitoring powinien być realizowany przez osobę nadzorującą pracę streetworkerów i partyworkerów, jakkolwiek możliwy jest także monitoring realizowany przez ekspertów zewnętrznych, w zależności od potrzeb (Meller, Szczypior 2008: 71–75). Personalizacja działań związana jest z zagrożeniami, które występują w specyficznej grupie. Po identyfikacji uczestników konieczne jest określenie możliwości działania, a następnie wybranie rodzajów interwencji. Kolejnym elementem jest odnalezienie zasobów dla swoich działań oraz zaangażowanie społeczności w inicjatywę. Doprecyzowanie materiałów dla interwencji będzie znaczącym elementem dalszych działań (ilość odbiorców, specyfika podejmowanych aktywności,

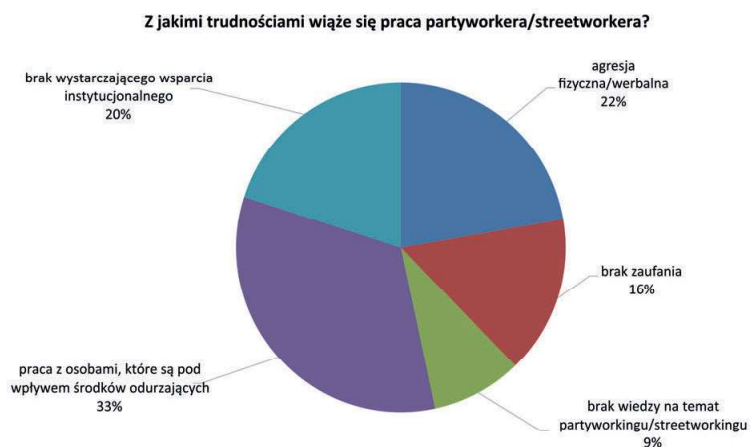
zaplanowana grupa odbiorców). Partyworking nie będzie funkcjonował bez wyspecjalizowanej kadry streetworkerów/partyworkerów, którzy powinni być dobrze zaznajomieni z daną branżą. Konieczne jest także monitorowanie postępów interwencji oraz zakończenia działania. Ważne jest to, aby wzmacniać systemy monitorowania, gdyż bez nich nie zauważa się pewnych trudności podczas realizacji zadań. Warto zwrócić uwagę na ocenę wpływu każdego etapu na wyniki, aby udowodnić słuszność systemu i ewentualnie poprawić program (World Health Organization 1, online). Ważnym zadaniem jest także zapewnienie określonej opieki osobom, które są w trudnej sytuacji życiowej. Inaczej będzie zapewniona opieka osobom z problemem alkoholowym czy narkotykowym niż opieka nad osobami z HIV/AIDS. Niezbędne do poprawnej działalności są takie aspekty, jak: przeszkolony personel, zaopatrzenie, leki, odpowiedni sprzęt, warunki, usługi spełniające minimalne standardy, jakość życia obsługiwanych osób przez programy lub postawy związane ze stygmatyzacją (Stowarzyszenie Program Stacja 3, online). Wpływ opieki i wsparcia odnosi się ostatecznie do zdrowia fizycznego i psychicznego – zachorowalności i wskaźników umieralności osób żyjących z HIV/AIDS (World Health Organisation 2, online).

Badania własne – analiza

W ramach współpracy z Polskim Towarzystwem Suicydologicznym Oddział Lublin oraz Towarzystwem Nowa Kuźnia w okresie od października 2017 do marca 2019 r. przeprowadzono wywiady ustrukturyzowane z partyworkerami i streetworkerami w Lublinie, Łodzi i Warszawie. Celem przeprowadzonych badań było przede wszystkim sprawdzenie zagrożeń i trudności związanych z wykonywaniem pracy profilaktycznej. Przebadano ponad 80 osób, jednakże ze względu na brak zgody na wykorzystanie uzyskanych danych wyniki nie zostały włączone do dalszych analiz. Ostateczna grupa osób badanych wynosi 50 osób (29 mężczyzn i 21 kobiet). Do badań wykorzystano 15 pytań w wywiadzie ustrukturyzowanym, które dotyczyły kwestii społecznych, psychologicznych, instytucjonalnych, finansowych oraz zdrowotnych związanych z wykonywaną profesją. W niniejszym artykule ze względu na ograniczenia ilościowe tekstu do analiz wykorzystane zostaną jedynie wybrane kwestie.

Praca streetworkera i partyworkera wiąże się z wieloma trudnościami natury organizacyjnej (rys. 1). Realizacja zadań odbywa się w klubach, pubach czy na ulicach, co zdecydowanie utrudnia kontakt profesjonalista – klient. Osoby pracujące w działaniach profilaktycznych za zagrożenie w szczególności uważają pracę z osobą, która jest pod wpływem alkoholu, narkotyków, dopalaczy czy innych substancji (33%). Fragment wypowiedzi partyworkera: „Praca jest niebezpieczna, bo różnie się dzieje, nie panuje się nad sobą, w szczególności po tych mixach, które są teraz totalnie dostępne. Nie ma zazwyczaj czystych narkotyków, są dopalacze, dziwne rzeczy, które są tanie. Nawet młodzież może sobie na nie pozwolić. Niestety nie rozumieją tego, że jest tam tylko syf – od starych leków, przez środki do czyszczenia, po odżywkę do roślin i pestycydy”.

Trudności związane są także z pojawiającą się agresją fizyczną czy werbalną (22%), a także brak odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego (20%), które dotyczy braku zgody na realizację akcji w samych klubach, pubach czy blisko tych miejsc. Pojawienie się osób, które zajmują się profilaktyką w klubach, może być błędnie rozumiane jako „pozwolenie” na używanie substancji zakazanych. Wielu właścicieli lokali boi się tego, że przez działania partyworkerskie mogą stracić klientów, a ich placówka nie będzie atrakcyjna dla wielu osób, które szukają relaksu, a nie pomocy. Fragment wypowiedzi partyworkera: „Niestety w ostatnich miesiącach 2018 r. w Łodzi co najmniej kilkanaście osób umarło, bo chciało się zabawić. A producenci chcieli zarobić tanim kosztem na naiwności ludzkiej. Niestety takie są realia. Właściciele lokali też nie pomagają. Dlatego my się zbieramy i idziemy pomagać tym, którzy nie mają aż tyle doświadczeń jak my. Może kogoś uratujemy. A może ktoś po prostu będzie się chciał uratować”.

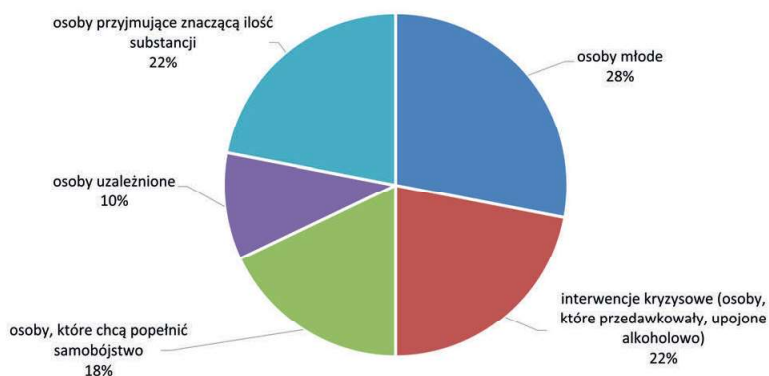
Rysunek 1. Trudności w pracy partyworkera/streetworkera

Źródło: Badanie własne.

Badani partyworkerzy i streetworkerzy podczas przeprowadzania wywiadów zauważają, że nie ma określonej grupy odbiorców ich działań, gdyż zależy to od specyfiki klubu, stałej klienteli, osób, które pierwszy raz są w klubie itd. (rys. 2). Osoby zaznaczają, że grupą zawsze dla nich wartościową są osoby młode (28%). Praktycy mają świadomość, że jest to grupa często zagrożona ze względu na to, że osoby młode mogą zostać zmanipulowane, nie znają często wytrzymałości swojego organizmu na przyjmowanie substancji psychoaktywnych lub nie chcą zostać wykluczeni z grupy i przyjmują substancje, które w innych warunkach nie byłyby przez nie akceptowalne. W takich sytuacjach często z braku wiedzy i zdrowego rozsądku dochodzi do przedawkowania, upojenia alkoholowego lub innych sytuacji kryzysowych (22%). Przykład wypowiedzi partyworkera: „Pracuję jako partyworker już 2 lata. Doskonale znam ten temat, ponieważ sam kiedyś byłem osobą, która potrzebowała pomocy. Ciągłe imprezy, narkotyki, ciąg, który mógł się dla mnie śmiertelnie skończyć. Ktoś wtedy wyciągnął do mnie

pomocną dłoń. Na początku był pokój, gdzie mogę odpocząć po zażyciu substancji, później nawet czyste środki higieniczne, w tym igły. Wtedy, kto wie, może uratowało to mnie od gorszych chorób. Przyszedł kryzys, przyszła świadomość, że jednak chcę coś w życiu jeszcze osiągnąć”.

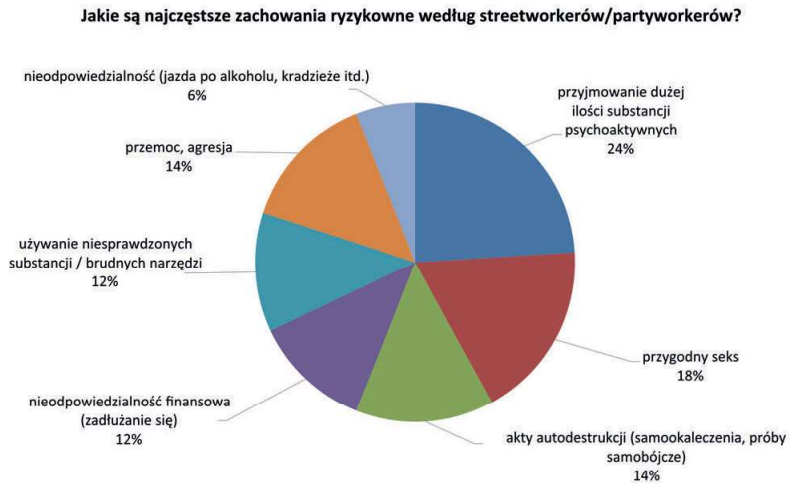
Z jakimi odbiorcami najczęściej pracuje partyworker/streetworker?

Rysunek 2. Odbiorcy działań partyworkerów/streetworkerów

Źródło: Badania własne.

Według osób badanych najbardziej znaczącymi zachowaniami ryzykownymi (rys. 3) jest przyjmowanie substancji psychoaktywnych w dużych ilościach, a także mieszanie ich ze sobą podczas jednej imprezy (24%). Takie zachowanie może doprowadzić do wielu, niekontrolowanych sytuacji: przygodny seks (18%), często bez zabezpieczenia, co może doprowadzić do negatywnych konsekwencji (nieplanowana ciąża, choroby przenoszone drogą płciową). Wypowiedź partyworkera: „Nasi klienci nie myślą o takich sprawach, jak HIV, AIDS, ciąża – oni mówią, że przychodzą się bawić. Nie myślą negatywnie ani racjonalnie. My często rozdajemy prezerwatywy. Czyste igły. Tak, aby oni mieli to w swoich torebkach i kieszeniach. Żeby później całe życie nie żałowali”. Ankietowani wskazują także przemoc (14%), zachowania autodestrukcyjne (14%) jako często pojawiające się kwestie podczas imprez. W takiej sytuacji bardzo ważna jest współpraca partyworkerów/streetworkerów z pracownikami danej instytucji, np. pracownikami ochrony.

Rysunek 3. Zachowania ryzykowne w miejscu pracy streetworkerów/partyworkerów

Źródło: Badania własne.

Zakończenie

W *Podręczniku Streetworkera Bezdomności* autorzy napisali, że „misją streetworkingu jest tworzenie pomostu pomiędzy osobą bezdomną a społeczeństwem, pozwalającego osobie bezdomnej przywrócić możliwość pełnienia ról społecznych oraz odtworzyć dobrostan psychiczny, społeczny i bytowy poprzez docieranie do osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych oraz pracę z nimi, wykorzystującą ich zasoby i potencjał środowiska lokalnego, podejmowaną w kierunku pozytywnych zmian, rozumianych jako chęć zmiany sposobu życia” (Dębski, Michalska 2012). Praca z każdym człowiekiem powinna polegać na tym, że osoba pomagająca próbuje stworzyć wspólny cel z osobą, której pomaga. Bardzo często wyjście z określonej sytuacji może być kwestią niemożliwą do przekroczenia. W kontekście stopniowego rozwijania się streetworkingu nasuwa się wniosek dotyczący sformalizowania wymagań dotyczących rekrutacji i kwalifikacji zatrudnianych pracowników.

Praca streetworkera czy partyworkera z różnych względów należy do wymagających. Realizacja zadań na ulicy, w klubie czy pubie nie jest pracą komfortową, na co wskazują osoby badane w przeprowadzonych badaniach (n = 50). Praca badawcza nie wyczerpuje założeń tematu. W artykule zaprezentowane zostały wybrane treści, które najczęściej były omawiane podczas trwania wywiadów. Dodatkowo osoba pomagająca musi zmagać się z dystraktorami podczas realizacji określonych celów. Zatem konieczne jest zwrócenie uwagi na systematyczne prowadzenie kształcenia i szkoleń w tym zakresie. Profilaktyka, aby była skuteczna, musi wykorzystywać osiągnięcia XXI wieku, tak aby problematyczne kwestie zostały w należyty sposób przekazane. Być może praca

specjalistów w takich miejscach przyczyni się do wielu pozytywnych konotacji i spowoduje realne zmniejszenie zagrożeń zdrowia i życia wśród różnych grup wiekowych.

Bibliografia

Agenda Bezdomności Streetworking, http://www.ab.org.pl/e-przewodnik/fr_index.html [dostęp: 28.01.2019].

Dębski M., Michalska A. (red.), 2012, *Podręcznik streetworkera bezdomności*, Gdańsk.

Marketing B2B, *Co to jest lead?*, <https://b2b-marketing.pl/2012/07/05/co-to-jest-lead/> [dostęp: 28.01.2019].

Meller A., Szczypior E., *Standard streetworkingu (ulicznej pracy socjalnej)*, e-przewodnik streetworkingu, http://www.ab.org.pl/e-przewodnik/fr_index.html [dostęp: 28.01.2019].

Meller A., Szczypior E., 2008, *Standard Streetworkingu [w:] Podręcznik Od ulicy do samodzielności życiowej. Standardy społecznej i zawodowej (re)integracji osób bezdomnych w sześciu sferach*, Gdańsk.

Monitoring and evaluation, <http://www.who.int/hiv/pub/arv/chapter7.pdf> [dostęp: 28.01.2019].

Nowacki R., 2005, *Reklama: podręcznik*, Warszawa.

Russell J.T., Lane W.R., 2000, *Reklama według Ottona Kleppnera*, Warszawa.

Stowarzyszenie Program Stacja 1, <http://programstacja.org.pl> [dostęp: 28.01.2019].

Stowarzyszenie Program Stacja 2, <http://programstacja.org.pl/co-robimy/metody/partyworking/> [dostęp: 28.01.2019].

Stowarzyszenie Program Stacja 3, <https://programstacja.org.pl/strefa-wiedzy/bezpieczniejszy-sex/hivaid/> [dostęp: 28.01.2019].

Szluz B., 2014, *Streetworking jako nowa forma interwencji i pracy z osobami wykluczonymi społecznie*, „Seminare. Poszukiwania naukowe”, t. 35, nr 2.

World Health Organization 1, <http://www.who.int/hiv/pub/arv/chapter7.pdf> [dostęp: 28.01.2019].

World Health Organization 2, <http://www.who.int/hiv/pub/epidemiology/en/Care&SupportGuideE.pdf> [dostęp: 28.01.2019].

Zielińska M., 2014, *Gatekeeper – kampanie przeciw samobójstwom jako element polityki społecznej Japonii*, „Ogrody Nauk i Sztuk Fundacja Pro Scientia Publica”, nr 4.

Siudem A., Siudem I., Rynkiewicz J., Siudem J., Stradomska M., 2019, *Partyworking. Wybrane zagadnienia. Teoria i praktyka*, https://www.kbpn.gov.pl/wydawnictwa_on_line.htm?id=110707 [dostęp: 28.01.2019].

Biogram

Marlena Stradomska – wykładowca akademicki, pedagog, psycholog, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Suicydologicznego oddział Lublin, trener, terapeuta w trakcie 4-letniego kursu w nurcie integracyjnym. W trakcie studiów doktoranckich w zakresie psychologii oraz nauk o poznaniu i komunikacji społecznej na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Autorka ponad 50 publikacji naukowych w obszarze problemów społecznych, zagrożeń cywilizacyjnych XXI wieku, a także pracy z osobami po próbie samobójczej. Laureatka stypendiów i nagród za wybitne osiągnięcia naukowe.